

ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

©Мельник О.М., 2011

Прийняття ефективних управлінських рішень стосовно фінансових ресурсів залежить від інформаційної бази, яка ґрунтується на даних бухгалтерського обліку. Окрім цього, такі основні показники як платоспроможність та ліквідність безпосередньо залежать від здатності своєчасно та в необхідному обсязі генерувати фінансові ресурси.

Вивчаючи літературу з окресленої проблематики, ми дійшли висновку, що в системі обліку, аналізу та контролю фінансові ресурси не досліджуються як цілісне поняття, а розглядаються лише як їх складові елементи. Тому необхідними є теоретичні та практичні обліково-аналітичні розробки комплексного поняття — фінансові ресурси”.

Виходячи із Закону України — Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, визначення бухгалтерського обліку фінансових ресурсів набуває наступного змісту: бухгалтерський облік фінансових ресурсів – процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі зовнішнім і внутрішнім користувачам інформації відносно наявності і руху власних і залучених фінансових ресурсів для прийняття відповідних рішень.

Побудову системи обліку, аналізу та контролю фінансових ресурсів доцільно здійснювати в межах загального облікового процесу, під яким розуміють технологічний процес, де в результаті перетворення первинної облікової інформації формуються вихідні показники відносно джерел фінансування та напрямів їх використання, які складають основу інформаційного забезпечення управління фінансовими ресурсами.

Як відомо, в процесі аналізу фінансових ресурсів підприємства використовується система економічних показників для характеристики параметрів досліджуваного об'єкту в статистиці та динаміці; вивчаються причини зміни економічних показників; виявляються й досліджуються взаємозв'язки між показниками з метою підвищення ефективності управління досліджуваним об'єктом.

Зважаючи на вище зазначене, бухгалтерський облік та фінансовий аналіз можна вважати важливим джерелом фактографічної інформації, яка використовується для інформаційного забезпечення контролю фінансових ресурсів підприємства та прийняття управлінських рішень як оперативного, тактичного, так і стратегічного характеру.

В свою чергу внутрішній контроль фінансових ресурсів, як найважливіша функція управління, передбачає дослідження руху засобів відповідно до стратегічних, тактичних та оперативних завдань розвитку підприємства на основі дотримання вимог чинного законодавства й нормативно-правових документів, які регламентують фінансово-господарську діяльність підприємства.

На наше переконання, інформаційне забезпечення управління фінансовими ресурсами підприємства створює необхідні умови для використання сучасних методик аналізу й контролю на всіх стадіях облікового процесу (рис. 1).

Формування інформаційної бази та прийняття рішень відносно фінансових ресурсів підприємства доцільно здійснювати за трьома рівнями управління:

- вищого рівня (фінансовий менеджмент підприємства), де здійснюється управління за даними бухгалтерського обліку в цілому по підприємству;
- середнього рівня (бухгалтерія та аналітичний відділ підприємства), який призначений для здійснення управління окремими видами фінансових операцій на основі вирішення комплексних

завдань, що відображаються в бухгалтерському обліку;

- нижчого рівня (структурні підрозділи підприємства), де здійснюється безпосереднє оперативне управління фінансовими ресурсами.

Зазначені рівні системи управління дають можливість поступово вирішувати всю сукупність завдань відносно обробки економічної інформації та її використання для прийняття управлінських рішень.

Висока ефективність здійснюваних аналітичних і контрольних процедур в умовах використання електронної обробки інформації дозволяє розробити комплексну методику аналізу і контролю фінансових ресурсів підприємства, яка б передбачала поєднання методичних прийомів оперативного, ретроспективного та перспективного економічного аналізу й внутрішнього контролю.

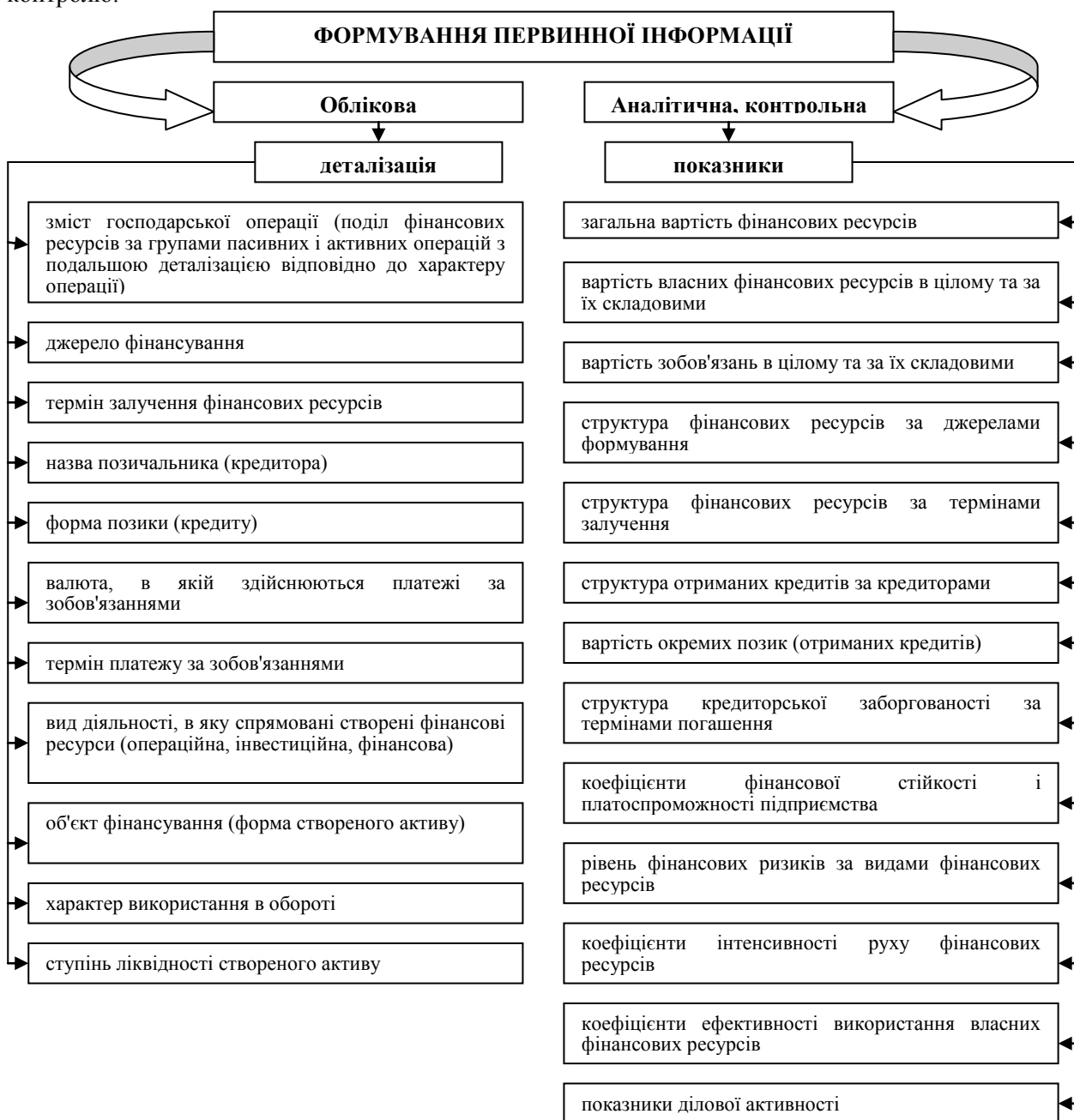

Рис. 1. Інформаційне забезпечення системи управління фінансовими ресурсами

Таким чином, при побудові інформаційної системи в першу чергу слід враховувати завдання, що стоять перед обліком, аналізом і контролем фінансових ресурсів за рівнями облікового процесу.